

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Тільки в час війни народ стає нацією

Передплатний індекс 33545

АСТРІД ЛІНДГРЕН ПРО РОСІЯН

Жити більше не хочеться! Росіяни сьогодні бомбардували Гельсінкі та інші міста Фінляндії. Одночасно вони вторглися на Карельський перешийок, проте дістали там гідну відсіч... Багато евакуйованих із Гельсінкі повернулися назад... Росіяни хочуть битися, навіть попри те, що вся світова спільнота проти них.

Росіяни дуже кепсько споряджені і сильно потерпають у завірюху. Вони знають великих втраг особового складу, а весь світ у захваті від фінського захисту. Проте цивільне населення на півночі втікає за шведський кордон: їм справді важко. Але тут, у Швеції, усі радо готові допомогати Фінляндії.

Фінляндія звернулася до Ліги Націй, але Молотов відмовляється брати участь у будь-яких конференціях. "Росія не перебуває в стані війни з Фінляндією, – стверджує цей [брехливий] малюк, – вона лише продовжує звільняти

фінський народ, що чинить опір і вперто не бажає звільнитися".

Зараз у місті вимкнули електроенергію, і це в тисячу разів страшніше за минулий раз, бо ніхто не думав, що вимкнуть так надовго.

Досі нікому не відомо, на яких умовах Росія готова підписати мирну угоду, але Фінляндія перебуває в ситуації, коли їй доведеться погодитися на неприйнятні умови. Насправді всі умови "неприйнятні", інакше навіщо б Росія захоплювала клаптик фінської землі?

Західні держави взагалі не хочуть миру між Росією і Фінляндією. Вони вважають, що краще вже Росія буде при ділі, тоді вона не зможе допомагати Німеччині.

Люди на вулиці мають вигляд як зазвичай. Ми вже починаємо звикати.

Сьогодні о 12-й Стуре отримав рекомендованого листа, у якому його викликали до військкомату, і чверть по 3-й він вирушив автобусом до Спонгі.

У цього річній весні є щось дивне, неможливо їй не радіти, але водночас нестерпно думати, що люди гинуть у той час, як світить сонце і проростають квіти.

Нині знову ворухилися росіяни. Останніми днями з різних приводів вони окупували Литву, Латвію та Естонію. І ослабла Німеччина для нас тут, на Півночі, означає лише одне – за нас візьметься Росія. І тому думаю, що радше все життя казатиму "ХГ", ніж терпітиму тут росіян. Важко уявити собі щось жахливіше.

Я зустріла фінку в Ельси Юландер, яка розповідає страшні речі про Фінську війну і про ставлення росіян до полонених. Її рідний брат нещодавно повернувся з ув'язнення і розповідав, що його били так, що кров текла з вух, носа і рота...

Росіяни викрали десяток маленьких фінських Лотт (дівчатка віком 8 – 12 років) у Петсамо. Відтоді про їхню долю нічого невідомо.

Минулої весни я казала, що в разі, якщо восени війна ще триватиме, це вже буде неможливо витримати. Але бачите – такі можливо!

Дивно, як легко можна до всього звикнути! Днями я думала, чи настане колись такий день, коли знак "Укриття" в мирному вестибюлі здаватиметься чимось незвичайним. Тепер цілком зрозуміло, що так і має бути: приміщення, призначене для укриття одних людей, потрібні тоді, коли інші люди вирішують скидати бомби на їхні голови. Залишається лише сподіватися, що колись почувеш від своїх онуків: "Укриття – а що це таке?"

Астрід ЛІНДГРЕН, шведська дитяча письменниця, авторка книги "Карлсон, що живе на даху"
"Зі щоденників 1939 – 1940"

ДЯКУЮ КОЖНОМУ, ХТО В СТРОЮ

24 лютого 2022 р. я чи не єдиний їхав по Житомирській трасі до Києва, а сотні машин тікали звідти на захід.

Я їхав помирати. Не було ані віри в перемогу, ані злості, ані впертості. Лише бажання зустріти ворога, як належить чоловікові. Розміняти ганьбу безсилля на звитягу жертовності.

З того часу було багато крові і вогню, але більше ніколи ця війна не здавалася мені безнадійною.

Дякую кожному, хто в строю. Сумую за кожним, хто поліг. Пишаються кожним, хто не здався.

Слава Україні! Слава Нації!

Олексій БИК

ПРО МОВУ ВІЙСЬКОВИХ ЕКСПЕРТІВ

На жаль, значна частина українських експертів з військових питань у житті російськомовні. В етері вони намагаються говорити українською. Та не в усіх добре виходить. І слухати їх щодня – мука.

"Наносять удар... акремий... Данецк... аснащени... хатів би піти... разбили... Пакровськ... апяць... с метою... ворог не палишає... палітика... павільно... на павишеніє... прапагандист... панизив патенцію... на паточний час... вот".

І це каже генерал! Генерал-лейтенант Ігор Романенко. Це уривки з його ранішнього інтерв'ю 1-му Суспільному 29 грудня 2024 року.

Це ж знущання з нас, слухачів! Навіщо мовних калік запрошувати до мікрофону?! Хто пояснить? Чому примітивні щодня кличуть на різні канали?! Немає інших?

Може, пан генерал каже щось таке, що ми не знаємо, щось сокро-

венне? Важливі думки чи невідому нам інформацію? На жаль, це вісті переважно з відкритих джерел – з телеграм-каналів. Як і вже прочитав. І він також.

Журналісти самі себе приносять, коли таких "інтелектуалів" запрошують до студій. Розумію, що існує цензура: цих не треба, а ось таких давайте, бо вони лояльні!

Але ж так не збільшити аудиторію своїх каналів! Чи це вже неважливо?

Я б, наприклад, охоче послушав Валерія Чалого. Але його не так часто допускають до студій. Бо він думає. І може сказати правду. А йому є що сказати. Людина ж із величезним досвідом, посол у США, знає міжнародну кухню.

Ігор Романенко – заступник начальника генерального штабу ЗСУ у 2006 – 2010 роках. Скажіть, це роки, коли армія будувалася чи

розкрадалася?.. Хто знає? Чи стала наша армія сильнішою за його керівництва?.. А тепер він, бачте, експерт, дає поради...

Журналісти, наважтеся після ефіру пояснити експертам їхні характерні мовні помилки, бо вони ж повторюють їх, переносять зі студії у студію. Ви ж знову запросите їх до ефіру, і нам знову слухати їхній суржик. І вам теж.

Геть суржик з наших ефірів! Червоне світло примітивним на українських телеканалах! І на радіо!

У нас чимало національних інтелектуалів, яких роками не запрошують, щоб їхня думка не прозвучала.

Це така політика на зміцнення держави, популяризацію української ідеї та мови?..

Роман КОВАЛЬ

ХВИЛИНА МОВЧАННЯ НЕ ПО ВСІХ

Щодня беру участь у загальнодержавній хвилині мовчання о 9.00. І звертаю свій погляд до фотографій загиблих героїв – Олега Куцина, Андрія Жованика, Тараса Лемешка... "Якби Росія не розв'язала цю війну..." – у цей час каже диктор.

А я переводжу погляд на скульптора Михайла Гаврилка, отаманів Зеленого, Орлика, Гризла, Чорного Ворона, Костя Блакитного, сотника Івана Компанійця, повстанця Мефодія Мацкового (на кольбі своєї рушниці він вирізав "Загину за Україну"), Миколу Міхновського, Симона Петлюру, генерала-хорунжого Андрія Гулого-Гуленка, Федора Петриченка (начальника кулеметної команди Дніпровської повстанської дивізії), Федота П'явка-Коваля (мого діда, який загинув у Голодомор), го-

лову ОУН Євгена Коновальця, сотенного УПА Василя Стригунця-"Гамалію", голову УГВР Кирила Осмака та інших героїв, яких знищила Росія. Їхні портрети і фотографії висять на стінах мого храму.

Чому їх не згадує наша держава? Невже болять тільки свіжі рани?

Чому Україна щоранку не згадує героїв, що загинули в інших війнах, які розв'язала Росія проти нашого народу?

Звертаюся з проханням до влади і журналістів оголошувати хвилину мовчання за загиблими в усіх війнах, які розв'язала Росія.

Вічна пам'ять і слава борцям за волю України!

Роман КОВАЛЬ, Історичний клуб "Холодний Яр"

ПОРАДА ПОЕТА ОЛЕКСИ РІЗНИКІВА

33545 – це передплатний індекс унікальної газети "Незборима нація".

Я усім своїм друзям кажу-раджу-наказую: передплатити цю незвичайну, надзвичайну газету!!!

У ній ви відчуєте, як стугонить серце перемагаючої України.

У ній ви побачите синів її, донечок її, онуків її, які виборюють наше майбуття, нашу велику і мудру Україну. Бо вона такою стане! Бо наша нація стає незборимою.

"З МЕЧЕМ І ВОГНЕМ ТА СВОБОДОЮ В СЕРЦІ"

Закутаний в морок, Заселений бісами, Це світ, у якому тебе вже повісили. Тут зрадник – герой, А підлість ість совість. Підступно прописує зло свою повість.

Де люди – раби на власне бажання – Чекають наказу до виконання. Мрії забуті, надії немає, А слово "свобода" до смерті лякає. Та з Яру повіяв Тарасів вогонь, Вкладаючи зброю до сильних

долонь. Покликав вогонь українців до змагу, В серцях запаливши козацьку

відвагу. Стали пліч-о-пліч в кривавому герці, З мечем і вогнем та свободою в серці. Зло зрозуміло, що треба тікати.

Що ми – не раби, Краще нас не чіпати!

"ВІКНИ", козак 93-ї ОМБр "Холодний Яр", учасник 2-ї Творчої зустрічі Історичного клубу "Холодний Яр"

"НЕ ВАРТИЙ ЛАМАНОГО ШАГА!"

Друзі, пропоную викинути з нашої мови вислів "не дав ні копійки".

"Не дав ні шага!" Скажіть, гарно? "Не вартий ламаного шага!" – і такий вислів був у нашій мові. Чому ми забули таку красу?

Тепер, коли Національний банк планує відмовитися від копійки як платіжного засобу, а ввести 50 шавів, повернімо це унікальне слово і в нашу мову.

Роман КОВАЛЬ

ІСТОРИЧНА ПЕРЕМОГА ШАБЛІ ІВАНА МАЗЕПИ

Ігор Матвеев 22 грудня у Неті написав про історичну перемогу Усика: "Переміг малорос, який прикидається українським патріотом".

Відповідаю Ігорю Матвееву. Боксер Усик здобув велику перемогу для українського спорту, для України. Це факт, історичний факт.

Після перемоги він вийшов із шаблею Івана Мазепи, якого прокляла колись люба Усикові московська церква. Це факт, історичний факт.

Олександр Усик у світ несе українську мову, український прапор і українську силу.

Заперечувати його успіхи і зростання як українця – неправильно, шкідливо. Це самоїство. Краще спробуйте зробити більше.

Письменник Олексі Різників сьогодні у листуванні зі мною лагідно назвав його Вусиком. І мені це припало до серця.

Щиро вітаю козака Вусика з перемогою на славу України! І сердечно дякую, друже козаче!

Роман КОВАЛЬ

ДО ДНЯ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ

19 січня 2025 р. в Києві відбулася Друга творча зустріч Історичного клубу «Холодний Яр». Розпочав її Василь Лютий енергетичною піснею «В Холодний Яр».

«Епоха УНР, – сказав Роман Коваль, – провідна для нашого клубу. Ніхто в Україні не зробив стільки для увічнення пам'яті вояків цієї доби, як ми. Радіо, що творці Історичного клубу «Холодний Яр» відтворюють образи славних вояків нашого війська різних епох. Уклін за це скульпторам Дмитрові Бур'яну, Ігореві Семаку, Миколі Крижанівському, славної пам'яті Михайлові Горловому, художниці Марині Соченко, художникові й поетові славної пам'яті Михайлові Іванченку, дослідникам Визвольної боротьби Костянтинові Завальнюку, Юрієві Юзичу, Павлові Стегнію, Геннадієві Іванушенку, Андрієві Ковальову, Вікторові Моренцю, Дмитрові Проданику, Владиславу Карпенку, Юрієві Ляшчу, Євгенові Букету, операторам та режисерам фільмів про Визвольну боротьбу Олександрів Рябокису, Володимирові Бондаренку, Олександрів Дембровському!

Це все члени Історичного клубу «Холодний Яр».

Щира подяка поетам Олексі Різнику, Мальві Кржанівській, Юлії Кашпуренко, Владленові Ковтуну, Василеві Ковтуну, Ва-

лереві Мартишці, авторів воляцьких спогадів і видавців книг про Визвольну боротьбу Маркові Мельнику, Ларисі Ніцой, яка залгідно національною ідеєю серця малих українців.

І це все козаки і козачки нашого клубу.

Завдяки скульптору Михайлові Горловому наша соборність набула й іншого виміру. Якщо сказати метафорично, Михайло не тільки видатний український скульптор, а й великий трипільський і мізинський скульптор, визначний скіфський митець. Скільки він зробив для возвеличення нашої прадавньої історії! Своєю творчістю Михайло об'єднав в одну культуру добу УНР, Хмельниччину, Русь, багатство скіфів, праглибини трипільської і мізинської культури, переконливо довівши, що все це культура його рідного українського народу».

Серед борців за волю Україну – наші козаки і козачки, вони служать у ЗСУ, Національній гвардії України, ССО, СБУ та в Силах тероборони.

56 учасників Визвольної боротьби! А всього в нашому клубі 155 особи.

Ось таке наше творче товариство письменників, істориків, художників, музикантів, співаків... і воїнів!

Роман Коваль згадав кожного з них, назвавши звання, посаду і

частину. Охоче порушуючи гендерну рівність, згадаємо в цьому звіті лише про наших славних козачок: Анна Конош, лікарка-анестезіологія медичної роти 36-ї бригади морської піхоти, кавалерка ордена «За мужність» 3-го ст., зараз у Покровську; Люба Криворот, старша солдатка 67-ї бригади; Юлія Шевчук, молодша лейтенантка 138-го батальйону тероборони ЗСУ, зараз на Запорізькому напрямку; сержантка ЗСУ Мальва Кржанівська, лицарка ордена Данила Галицького, зараз виконує завдання на фронті; Юлія Кашпуренко, лейтенантка медичної служби, рятує наших поранених у Київському військовому шпиталі.

Роман Коваль згадав полеглих друзів:

Олег Куцин, командир 49-го батальйону «Карпатська Січ»;

Андрій Жованик, командир 5-го Легіону ССО, Герой України;

Юрій Мороз, молодший сержант Сил тероборони, реконструктор, сумівець;

Сергій Павліченко, молодший сержант, майстер музичних інструментів;

Євген Городничук-«Гриць», айдарівець із літа 2014-го (помер від ран).

19 квітня 2023 р. безвісти зник під Бахмутом наш Володимир Барцьось...

Поліг у боротьбі Юрій Михальченко, батько нашої Іри Михальченко. Загинув брат нашої Ляни Гайдук десантник Ілько Гайдук-«Чучупака». Ляна Гайдук розповіла про нього: козак і сотник Інгульської паланки Війська Запорозького, командир Криворізької самооборони Майдану, вишколював добровольців, сповідував гасло Холодного Яру «Воля України або смерть», навесні 2014 р. пішов до війська, загинув 14 червня в небі над Луганськом (у літаку Іл-76, який збили росіяни).

Роман Коваль запропонував прийняти Ілька Гайдук-«Чучупак» до лав історичного клубу (по смертно). Ляна сказала, що Ілько зрадив би такому рішення, бо він серцем давно був холодноярцем. Вдячність за шану до сина висловили батьки героя – Віталій і Надія. Роман Коваль підписав заяву, яку склала сестра героя, й урочисто долучив славної пам'яті Ілька Гайдук-«Чучупак» до сонму героїв Історичного клубу «Холодний Яр».

Після хвилини мовчання лірник Михайло Гречкин виконав пісню «Чорна рілля ізорана».

Чорна рілля ізорана, гей, гей,
Чорна рілля ізорана
І кулями засіяна, гей, гей,
І кулями засіяна.

Білим тілом зволочена, гей, гей,
Білим тілом зволочена
І кровію сполочена, гей, гей,
І кровію сполочена...

Роман Коваль з гордістю згадав і почесних президентів нашого клубу – генерала-хорунжого УПА Василя Кука-«Ковалю» і сотенного УПА Мирослава Симчича-«Кривоноса», Героя України. Окрасою клубу був і кулеметник дивізії «Таличина» Леонід Муха, син сотника 3-ї Залізної дивізії Армії УНР Юхима Мухи. Важкий МГ-42 Леонід Мухи випускав за хвилину 3600 куль у бік ворожої Москви. Вічна слава українським воякам різних епох!

Того дня було урочисто прийнято до нашого клубу молодшого сержанта ЗСУ Гіорія Бабіченка (нащадка отамана Пилипа «Косаря»-

Драника, який керував збройним підпіллям на Київщині до 1930 р.), вчительку з Криворіжжя Ольгу Остренко, доктора філософії Володимира Загривенка, вільну козачку із с. Козацького Ірину Голуб та Дарину Чубук, юну землячку Миколи Міхновського.

Відбулося також нагородження Літературною премією ім. Юрія Горліса-Горського історика, автора книг про Визвольну боротьбу, козака Історичного клубу «Холодний Яр» Юрія Юзича.

Роман Коваль зачитав: «Присуджено Юрію Петровичу Юзичу за книги, створені у співпраці з Історичним клубом «Холодний Яр», – «Гуцули у Визвольній боротьбі. Спогади січового стрільця Михайла Горбового», ««Подєбрадський полк» Армії УНР» (т. 2; т. 3), «Сумщина в боротьбі. Біографії, історії, спогади», «Полковник Болбочан. Спогади, свідчення, документи», «Жінки у Визвольній війні. Історії, біографії, спогади. 1917 – 1930», «Микола Міхновський. Спогади, свідчення, документи», а також видання «Пластовий характер Степана Бандери» і «Пластова вірність Богів», за вагомий особистий внесок у відродження історичної пам'яті та духовності українського народу, фундаментальне дослідження Визвольного руху українського народу в 1917 – 1920-х роках, утвердження національних цінностей у житті українського народу».

Юрій Юзич розповів про книгу «Діти у Визвольній війні», яку готує разом з Романом Ковалем. На честь Юрія Юзича народний артист України Тарас Компаніченко заспівав пісню «Завжди Україна буде». На сопілці підігравав йому Святослав Силенко.

Того вечора промовляли Юрій «Небокрай» (командир батареї 93-ї ОМБр «Холодний Яр»), вічні волонтери Леся Островська та Олег Голуб, письменниця Лариса Ніцой, художники Володимир Гарбуз, Марина Соченко та Ярослав Ткаченко, видавець Марко Мельник, акторка Леся Козенко, оператор і режисер Юрій Дереневський.

Василь Ковтун прочитав свій новий вірш:

Ми переплавим плач на сміх
І вдарим переможний спів...
Як наш незламний славний рід
Гартує в піснях мечі.

Пілот роти ударних безпілотників «Вірій» 241-ї бригади тероборони ЗСУ (і за сумісництвом лідер гурту «Тінь Сонця») Сергій Василюк виконав пісню на слова Юрія Руфа «Новий світанок», а Святослав Силенко – «Пісню про отамана Зеленого». Народна артистка України Світлана Мирвода проспівала пісню на слова Владлена Ковтуна «Наші Василі».

Всі учасники натхненно підтримали стрілецьку пісню «Ой у лузі червона калина» у виконанні Сергія Василюка, Василя Лютого, Тараса Компаніченка, Світлани Мирводи, Святослава Силенка та Михайла Гречкина.

А художниця Марина Соченко часу не гаяла – під час творчої зустрічі намалювала портрети козаків нашого клубу – лейтенанта Юрія «Небокряя», майора Олега Заварзіна-«Доцента» та Сергія Василюка, на частину якого учасники зібрання пожертвували 10000 грн.

Роман Коваль висловив сердечну подяку за підтримку благо-

дійнику Максимові Коляденку та колективу ІНУВ і його очільнику Вадимові Петруніну, які надають затишний зал у центрі Києва для проведення наших творчих зустрічей. А Вадим Петрунін високо оцінив просвітницьку діяльність нашого клубу, сказав, що знання історії Визвольної боротьби спонукає захищати її.

Щиро дякуємо фотографам, які зафіксували щасливі миті, – Ігореві Рубцову, Володимирові Захару, Володимирові Кривобоку та Олександрів Вакуленку.

Того дня відбувся допрем'єрний показ документального фільму «Краса правична Михайла Горлового» (автор сценарію Роман Коваль, оператор і режисер Юрій Дереневський, музика Віктора Верби).

Останнім акордом свята стало сердечне частування, під час якого не змовкали українські пісні. Спасибі Оксані Герасимюк за щирі працю і витонченість!

Лунали й промови. Тож, коли треба було надати слово другові, лунав громоподібний бас речника генштабу Андрія Ковальова, й одразу ставало тихо. І люди слухали одне одного. От що значить наказ козака Історичного клубу «Холодний Яр»!

Після нашого свята Оксана Герасимюк ще встигла завітати на концерт Тараса Компаніченка і «Хорей козацької» в Музеї гетьманства. «Тарас Компаніченко дуже гарно відгукувався про наш захід, – написала Оксана, – сказав, що було спокійно, невимушено і гармонійно. «А фільм про Горлового просто геніальний!» Тараса підтримую повністю, настільки прекрасна була зустріч».

На прем'єри фільму «Краса правична Михайла Горлового», друзі, ми вас обов'язково запросимо! Плануємо провести їх у Києві, Обухові, Трипільлі і в рідному селі Михайла Горлового – Шербанівці.

Підсумок підбила Леся Островська, віцепрезидентка Історичного клубу «Холодний Яр»: «Надзвичайно вдячна за цю зустріч – теплу, душевну і світлу! Дякую долі, що є учасницею цього славного товариства. У мене таке відчуття, що Господь Бог нас усіх коло пана Романа об'єднав. У кожного з нас своя місія. Я пишаюся кожним із вас. Радію, що маю можливість спілкуватися і бачити живих класиків. Кожен із нас – це титани слова, духу і боротьби. Це приклад для нації! Нас усього 150 на всю Україну, а на скільки важливих процесів ми вплинули! Друзі, продовжуємо боротьбу, тримаймо стрій, тримаймося пана Романа! І горімо! Багато хто з нас мав коротке життя, але яскраве. Горімо і надалі ідеєю нації. Як казав Олег Куцин, це й гасло «Карпатської Січі»: «Доробимо те, що наші діди не доробили!»».

Історичний клуб «Холодний Яр»

На світлинах – Роман Коваль і Юрій Юзич, лауреат Літературної премії ім. Юрія Горліса-Горського. Роман Коваль, Сергій Василюк, Михайло Гречкин, Світлана Мирвода, Святослав Силенко, Василь Лютий і Тарас Компаніченко виконують «Ой у лузі червона калина».

Учасники 2-ї Творчої зустрічі Історичного клубу «Холодний Яр».

Київ, 19 січня 2025 р.

Світлина Олександра Вакуленка

ОРИНОЧКО, ОРИСЕ!

Відійшла, відлінула у кращі світи. Так рано, так невчасно...

Усі наші політ'язні сумують за тобою... Бо ж ти 10 років самовіддано і сумлінно керувала Всеукраїнським товариством політ'язнів і репресованих... Ми з тобою видали п'ять чисел журналу «Зона». Ти завжди допомагала мені, підказувала, радила...

Тяжким був твій хрест, якого ти несла, як і всі ми, народжені в імперії-вампірії... Бо ти стільки пережила-перемучилася за роки окупації нашої України москвою. Твій брат Ярослав Лєсів сидів у таборах, загинув в автокатастрофі. Чоловік Іван Сокульський, чудовий поет, борець за волю України, двічі був репресований... Ми в Одесі зачитувалися його чудовим, совісним «Листом творчої молоді з Дніпра-Січеславщини».

Ориночко, ти відійшла в інші світи, куди зараз відходять тисячі наших героїв. Хай вони там зустрінуть і тебе, як героїню, як борця за волю України. А ти залишилася в наших серцях як мужня, мудра і світла зірочка...

Любимо!

Олекса РІЗНИКІВ, редактор журналу «Зона»

Зустрів статтю Катерини Шполянської про Холодний Яр. Ох, думаю, скопіюю для свого словника про Романа Ковалю і його знаменитий, шляхетний, уже тридцятирічний Історичний клуб «Холодний Яр»... Але – пробі!!!

Катерина Шполянська, авторка порталу «Телеграф», мене здивувала... Чим? Почала вона гарно: нагадала Тарасові рядки:

Де ж ти дівся, в Яр глибокий
Протопаний шляху?
Чи сам заріс темним лісом,
Чи то засадили
Нові кати? Щоб до тебе
Люди не ходили
На пораду...

Прочитувавши Тараса Шевченка, авторка пише великими літерами: «Сучасність». І що?! Жодного слова про Романа Ковалю, який 30 років протоптує туди шляхи, жодного слова про те, як народ наш тишиться і радіє, що Холодний Яр діє!!!

«ПОЧАЛА ГАРНО...»

Чарівна пані Катерино! Чому ж ви самі засадуєте той шлях, яким щороку туди ідуть тисячі і тисячі людей наших? Чому замовчуєте діяльність історичного клубу, який збирає в Холодному Яру воїнів і коззарів, ставить пам'ятники героям, видає книги про Визвольну бо-

ротьбу в Холодному Яру?! Хто вам забороняє?..

Олекса РІЗНИКІВ

На світлинці – Роман Коваль на Меморіалі козакам-добровольцям у Холодному Яру. 5 жовтня 2024 р.

“ВІЛЬНИЙ ВІД СТРАХУ СМЕРТІ”

12 січня 2025 р. на війні загинув мій друг. Дуже близький. Надійний. Людина світла. Наповнена талантом, добром і бажанням змінити світ на краще.

Руслан Ганущак. Оператор. Режисер. Боець.

Ми подружилися з ним, коли він був в “Азові”. Це Руслан підняв прапор на вищі над відбитою у ворога територією в селищі Широкиному під Маріуполем.

Ми працювали в одному ритмі й думали однаково. Ми трималися тих самих цінностей, що не завало нам сперечатися. Ми робили сюжети так, щоб нікого наша війна не залишила байдужим. У нас були свої коди і свої прислів'я.

“І настане день, коли мільйони скажуть «Героям Слава!», а Пінк Флойд заспіває «Червону калину», – так ми казали.

“Хочу з тобою працювати, – сказав мені Руслан, коли почалася повномасштабна. – Хочу бути корисним”.

Нас разом накрило РСЗВ в Анисовому під Черніговом. І він перший крикнув “Лягай!”, коли зашестіли ракети. Врятував, по суті, всіх, хто був поруч.

Наша машина була вся в дірках, як решето. І мене теж зачепило. Та, якби не Руслан, усе могло бути значно гірше.

7 січня 2023 р. на Харківщині загинув Максим Кривцов-“Далі” – поет, фотограф, громадський діяч, доброволець (1990 – 2024).

Автор поетичної збірки “Вірші з бійниці”, яку розкупили за один день після звістки про його загибель. Вона була визнана однією з найкращих українських книжок 2023 р. за версією українського ПЕН. Він писав на фронті роман, який не закінчив.

“Це той унікальний автор, від якого залишилося багато поезії, бо він і сам був поезією. Поезія з'яв-

“СВАРГА ПРЕЧИСТА ТОБІ, БРАТЕ!”

Браття і сестри в Рідній Вірі, козаки та козачки Уманського полку, побратими Уманського кущового осередку “Правого сектору”, бійці роти УВО...

Виконуючи святий обов'язок захисника Рідної Землі Батьківщини України, 19 січня 2025 р. в бою поліг стрілець 23-го Окремого батальйону спецпризначення ЗСУ, Жрець Рідної Віри Славомир Глущенко.

Сварга Пречиста тобі, Брате!

Може, колись вдасться віднайти тебе в полях під Покровськом, а Дух твій уже витає над Україною-Руссю, яку Ти безмежно любив, про яку

ПЕРШИЙ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ НА НЕБЕСАХ

9 січня 2025 р. був день народження у друга Романа Панькевича-“Слисея” – перший день народження на Небесах! 45 років, невеличкий ювілей, який наш побратим відзначає в колі побратимів та янголів!

А коли я ліг на операцію, Руслан сказав мені: “Не хочу ні з ким, крім тебе, знімати. Піді служити”.

І пішов до 92-ї бригади. Він усе робив так, нібито від його роботи щось мало змінитися. На краще.

Він завжди намагався розібратися в тому, що хотів знати.

Він мав золоті руки. Він був глибокою людиною, бо бути поверховим його не влаштувало.

Він ліз у саме пекло не тому, що був “адреналінщиком”, а тому, що хотів знати все про цю війну, бачити її упритул і бачити людей, які тримають Україну. І тому він сам став такою людиною.

Він загинув як герой. Але хіба від цього легше його друзям? Його доньці? Його друзям?

Передивлююсь його фото. Читаю його повідомлення. Слухаю голосові повідомлення. Ось він кілька місяців тому написав. Прочитайте. Згадайте. Не забувайте, що ми втрачаємо найкращих.

“Я вирішив піти на службу, бо відчував, що можу зробити щось більше для свого народу, для своєї країни. Тут, на передовій, я вільний. Вільний від страху смерті. Тебе не турбують дрібниці. Це неповторне відчуття свободи. Ти розумієш, що можеш не повернутися з бойового

завдання. І це нормально, це війна. Але «фішка» не в тому, щоб геройськи загинути. Складніше вижити в цьому всьому і дійти до Перемоги. А потім ще треба відбудувати країну і нове суспільство! Ця війна змусила нас змінитися, щоб врятувати Україну”.

Україна вистоїть, Руську, адже її захищають ТАКІ ЛЮДИ! Легкого переходу, Брате!

Андрій ЦАПЛІЄНКО

УЖЕ РІК, ЯК ВІН НЕ ПИШЕ ВІРШІ...

лялася довкола нього, коли він буквально був у бліндажі, коли вони з хлопцями облаштували його, то повністю розписали цитатами, малюнками, різними жартами – це був такий собі арт-бліндаж”, – Олена Герасим'юк, парамедикinja Медичного батальйону “Госпітальєри”.

У соцмережах – багато спогадів від друзів і знайомих про нього і його творчість.

Максим Кривцов – учасник Революції гідності. У листопаді 2014 р. добровольцем пішов на фронт у складі 5-го батальйону ДУК “Правий сектор”. Обороняв Піски й Авдіївку. Згодом пройшов суворий відбір і потрапив до Бригади швидкого реагування Національної гвардії України. Взяв псевдо “Далі”, бо тоді якраз відчувував вуса, щоб накручувати їх на манір відомого художника.

Після повномасштабного вторгнення росіян Максим Кривцов долучився до Сил спецоперацій ЗСУ, брав участь у боях на різних ділянках фронту.

Народився Максим Кривцов у Рівному. Десять років займався

плаванням. Закінчив Київський національний університет технологій та дизайну. Працював ментором для дітей у проекті “Строкати сноти”, контент-менеджером у Центрі реадптації та реабілітації учасників АТО та ООС “ЯРМІЗ”, копірайтером у Veteran Hub.

У видавництві “Наш формат” вийшла друком книжка “На мінному полі пам'яті” – щоденники й записи Максима Кривцова, які він фіксував ще від 2015 року.

“На мінному полі пам'яті” – автопортрет поета, фотографа, виховника, воїна, написаний ним самим.

“Читайте і пам'ятайте”, – пише побратим та упорядник книжки Валерій Ігузік у передмові до видання.

“«Далі» вже немає з нами, але він живе в нашій пам'яті через ці плівкові фотографії, вірші та щоденникові записи”, – зазначило видавництво “Наш формат”.

Книга стала важливим літературним та історичним свідченням боротьби проти російської агресії, яку Максим Кривцов вів від 2014 року.

Надія ТОД

“ПОДЯКУВАВ ВОРОГОВІ ЗА БІЙ...”

17 листопада 2024 р. козак 79-ї ОДШБ Дмитро Масловський загинув у рукопашному бою з якутом. Відео про цю жахливу смерть поширено в мережі. Додивитися його я не зміг... І описувати не буду...

Стікаючи кров'ю, боець ЗСУ подякував ворогові за бій та попросив дати йому спокійно померти. Після цього якут вистрелив в українського захисника.

Людина, яка поширила інформацію про цю трагедію, дослівно написала так: “Подякував опонентові за бій”.

Пам'ятаємо і сумуємо, але віримо, що колись побачимось! Царство Небесне і вічна слава герою!

Оксана КІПІШ
Київ

завдання. І це нормально, це війна. Але «фішка» не в тому, щоб геройськи загинути. Складніше вижити в цьому всьому і дійти до Перемоги. А потім ще треба відбудувати країну і нове суспільство! Ця війна змусила нас змінитися, щоб врятувати Україну”.

Україна вистоїть, Руську, адже її захищають ТАКІ ЛЮДИ! Легкого переходу, Брате!

Андрій ЦАПЛІЄНКО

Наталія Кузнецова-“Іранка”, козачка 67-ї ОМБр, загинула від ворожого пострілу в скроню. Майже півтора року тому під Бахмутом пішов у засвіти її чоловік, офіцер Всеукраїнської організації “Тризуб” ім. Степана Бандери, командир Чернігівського обласного загону Віктор Панаско.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Людмила ОНІЩЕНКО

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

“МОВА МАЄ ЗНАЧЕННЯ!”

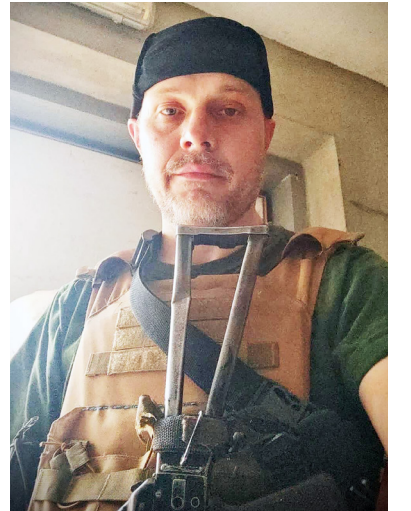
13 грудня 2022 р. на еспешці “Афіни” в нерівному бою в Серебрянському лісі під Кременіою загинули бійці батальйону імені генерала Кульчицького Владислав Юрійович Дзіковський-“Єврей”, Станіслав Вікторович Прис-“Призрак”, Ігор Валерійович Буряк-“Позитив”, а також бійці 6-го батальйону Микола Миколайович Малашук-“Рей”, Євген Володимирович Кратюк-“Мажор”.

Бій почався опівдні. Спочатку ворог оточив нашу еспешку. Обстрілявши з гранатометів, почав штурм. Хлопці, хоч і поранені, відстрілювалися до останнього набою. Всі загинули. Намагання сусідів допомогти були марні через щільний ворожий кулеметний вогонь...

Мова має значення! Саме в цьому бою старший солдат Влад Дзіковський-“Єврей”, відстрілюючись серед загиблих товаришів цілу ніч, вирвався з оточення і вранці вибіг на позицію нашої лінії оборони. І почув оклик ворожою російською мовою:

– Ей, братан, а ти хто? Ми свай, іді сюда, пада-ажді...

Подумавши, що вийшов на ворога, Влад побіг назад – прямо на

росіян. І потрапив під стрілецький вогонь. Загинув з автоматом у руках...

Тіла вдалося евакуювати через десять днів, а тіло “Єврея” забрали за обміном через декілька місяців (занадто близько він підбіг до ворога). У козацькому тілі виявили близько 30 кульових поранень...

Вічна слава! Ми мстимо за вас. І пам'ятатимемо вас у славі у віках!

Володимир ПАСТУШОК

“ЧЕСНО Й ВІДВАЖНО”

Наталія Кузнецова-“Іранка”, козачка 67-ї ОМБр, загинула від ворожого пострілу в скроню. Майже півтора року тому під Бахмутом пішов у засвіти її чоловік, офіцер Всеукраїнської організації “Тризуб” ім. Степана Бандери, командир Чернігівського обласного загону Віктор Панаско.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

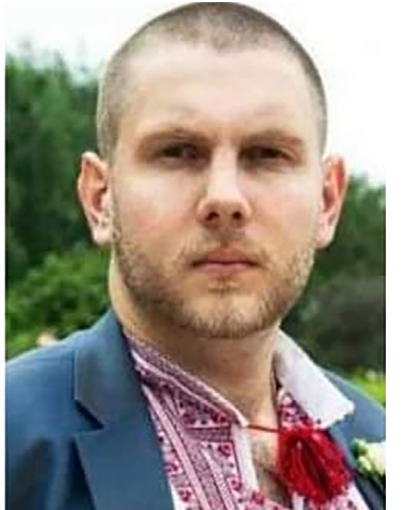
Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

Вони познайомилися на Майдані. І пройшли своє життя.

“Мій сенс життя – здорова, квітуча, самостійна Україна. Хочу мати велику родину. Щоб мої діти і внуки не знали, що таке війна. Хочу на старості літ (якщо доживу) сісти в плетене крісло-гойдалку і радіти, що вся моя боротьба за країну була немарною”, – казала вона.

Як боляче!

Людмила ОНІЩЕНКО

НА ЩИТІ!

У різдвяні дні попрощалися зі свободолюбцем із Севастополя, бійцем Легіону Свободи Ігорем Мовчаном. Із 2011 р. він брав участь у діяльності севастопольської “Свободи”. У 2014-му разом з майбутньою дружиною Вікторією евакуювався з рідного Криму до Івано-Франківська. У Франківську продовжив свободівську діяльність.

У серпні 2024 р. мобілізований до лав ЗСУ. Захищав державу в лавах 155-ї ОМБр імені Анни Київської. Загинув 20 грудня 2024 р. неподалік м. Покровська Донецької області. Вічна слава!

ЗАГИНУВ ЩИРИЙ КОЗАК ІЗ ШОТЛАНДІЇ

3 січня 2025 р. в бою проти російських окупантів поліг Джордан Маклаклен, 26-річний доброволець із Шотландії. Він приєднався до українського війська у 2022 році. Служив медиком на передовій.

“Джордан був веселим сином, братом, онуком, племінником, двоюрідним братом і другом для багатьох, і за ним будуть дуже сумувати всі, хто його знав. Ми пишаємося його бажанням допомагати іншим”, – зазначила родина шляхетного козака.

Вічна шана герою!

Діанка ТІТАНІУМ
Історії полеглих захисників

У ДНІПРІ ВЖЕ ЧЕКАЮТЬ НА “ОСВОБОДИТЕЛЕЙ”?

19 січня друзі активно кпили над депутатами міськради Дніпра, які проголосували за повернення на карту міста імені російського співака Шалапіна, “який був приятелем Тараса Шевченка”. Так, це

ЧОМУ?!

На центральній алеї Байкового кладовища (за 400 м від пам'ятника Миколі Міхновському; як іти зверху до жовтої церкви, праворуч) – могила запеклого ворога України – “старого большевика” Сергія Георгійовича Бабарика. Справжнє його ім'я Карл Готліб.

Сергій Бабарик – уповноважений і начальник відділу Київського губчека “по б/б” в Київському повіті, який заарештував пораненого у хребет полковника Армії УНР Федора Артеменка (отамана Орлика). Пам'ятник встановлено “виконавчим комітетом Київської міської ради депутатів трудящих”.

Допитував він і пораненого у дві руки отамана Якова Хоменка (Смутника-Смутенка). Осць уривок з розділу “Невтомний Бабарик” (книга “Отаман Орлик”, 2010):

“Уже перше запитання виказувало, що Бабарик – тупий комуністичний фанатик із запаленою свідомістю. «Питання. Гр. Хоменко, щоби спокутувати свою провину перед Соввлaдою, ви обіцали видати весь зв'язок банди Орлика з контрреволюційними елементами, які змушують темних селян і робітників іти зі зброєю в руках проти своєї Робітничо-Селянської влади»”.

Короленка, Співдружності, Платонова, Арсенальна.

Не можна прогинатися під вату. Вона не оцінить. І на виборах обере знову медведчуків, бойків та іншу гниль. Вони нікуди не поділися і просто чекають на прихід “освободителів”, які вже на кордоні з Дніпропетровською областю.

Наскільки знаю, перейменування в місті триватимуть. І тому треба ті імена, які зникли нині (генерал Армії УНР Олександр Удовиченко, Юрій Горліс-Горський, Докія Гуменна та ін.), повернути. Бо це про повагу до чину тих, які несли ідею незалежності крізь десятиліття.

Вахтанг КІПІАНІ, військово-службовець

кві іти зі зброєю в руках проти своєї Робітничо-Селянської влади»”.

Коли я в ГДА СБУ 2009 року вичав чотири томи справи отамана Орлика, попросив у працівника архіву справу Карла Готліба, щоб доповнити його біографію.

Мені відмовили. Я допитувався: чому?!

Пояснили: така існує етика, справи колишніх співпрацівників не дають дослідникам. Тобто ще у 2009 р. існувала корпоративна солідарність працівників Служби безпеки України (Самостійної України!) і катів ЧК-ОГПУ-КГБ, ворогів України. Сумно до краю! Сподіваюся, що зараз такого вже немає.

Що ж до могили ката України Бабарика на центральній алеї Байкового кладовища, то в мене запитання: чи на центральній алеї берлінського кладовища є могили колишніх есесівців та гестапівців?..

Роман КОВАЛЬ

Світлина Владислава Карпенка.

Роман КОВАЛЬ

“СВОБОДУ УКРАЇНІ!”

8 березня 2024 р. помер канадець українського походження Данило Мигаль, який у 1976 р. під час півфінального футбольного матчу Олімпійських ігор між збірними ССРСР та НДР вибіг у вишиванці на поле з прапором України та станцював гопака.

Народився Данило Мигаль 28 грудня 1955 р. в Тандер-Бей (Онтаріо, Канада) в родині українських емігрантів. Батько – Богдан Мигаль, лікар дивізії “Галичина”, родом із Івано-Франківщини. Через політичні погляди емігрував до Канади, де одружився на медсестрі Вікторії-Анні Балабух, яка народилася в Канаді у сім'ї українців. Родина Мигалів підтримувала дружній зв'язок із Йосипом Сліпим.

У 1976 р. в Монреалі на літніх Олімпійських іграх проходив футбольний матч між збірними ССРСР та НДР. Команду ССРСР переважно склали гравці київського “Динамо”. Данило Мигаль у вишній сорочці вибіг на поле з прапо-

ром України та словами “Свободу Україні” і станцював гопака. Публіка почала аплодувати, гру зупинили. Поліція затримала хлопця. “Я не мав документів при собі, – розповів він згодом. – Полісмени зателефонували моему батькові в Тандер-Бей, встановили мою особу. Згодом у відділок прийшов син Степана Бандери, Андрій, який і визволив мене з поліції. Разом з ним був адвокат на ім'я Любомир. Вони поговорили з полісменами, і мене за годину відпустили”.

Данило працював журналістом на радіо та в газеті в Тандер-Бей, а також на телебаченні Онтаріо. Був членом Пласту, “Просвіти”, Спілки української молоді. У 2022 р. він передав цей прапор в Україну як символ непокорі.

2021 року посол України в Канаді Андрій Шевченко вручив Данилові Мигалю відзнаку за внесок у розвиток Української громади в Канаді. 23 серпня 2022 р., у День Державного прапора України, цей

самий прапор Мигалья урочисто підняли на відкритті нового сезону чемпіонату України з футболу. Президент України з нагоди Дня Державного прапора згадав про протест Данила Мигалья у своїй урочистій промові.

Вічна пам'ять! І подяка!

Борис БУЧИНСЬКИЙ

ТО ЧИ МАХНО ПЕРШИЙ ПРИДУМАВ ТАЧАНКУ?

Зі “Споминів з часів Української революції” Всеволода Петріва, командири гордієнківського полку, про бої в Києві в січні 1918 року: “...Вирішив я їхати з делегациєю просто до Центральної Ради, щоб на місці дати собі раду. Це рішення викликало глибоке за-

доволення хлопців. У делегації мали їхати всі верхові, які були в полку, два скоростріли “Максима” на двох колісницях (цінне свідчення, що не Махно перший придумав тачанку. – Ред.), два “Кольти” і дві автоматичні рушниці “Шоша”, так що делегація в разі необхідності мала солідні

аргументи. Ми виїхали... От вже і будинок Педагогічного музею, Центральної Рада...”

У січні 1918-го про Махна ще ніхто не чув, а тачанки наші вояки вже використовували.

Р. К.

ЧЕРЕЗ “НОВУ ПОШТУ” МОЖНА ПРИДБАТИ

Ці книги можна придбати через “Нову пошту” і “Укрпошту”, переклавши кошти на картку ФОП Р. М. Ковалю у ПриватБанку 5169 3305 3001 3009 (якщо переказуєте з ПриватБанку, а якщо з іншого банку, то ось дані одержувача: Коваль Р. М. ФОП 2164918550. Розрахунковий рахунок: UA 3330529900000 26005026800055), а у випадку пожегів – на картку Р. М. Ковалю у ПриватБанку, 5168 7451 7316 4051.

Переславши гроші, просимо через електронну пошту kovalroman1@gmail.com або вайбер +38066-211-41-85, +380 67-726-30-36 (+ телеграм) замовити книжки, вказавши куди і кому надсилати книжки.

Номери телефонів для довідок: 067-726-30-36, 066-211-41-85, 044-242-47-38.

Ось ціни без вартості пересилки:

“Гасниця отамана Зеленого” Романа Ковалю – 250 грн.

“Це було давно” Юрія Горліса-Горського – 140 грн.

“Шляхетні серця” Романа Ковалю – 300 грн.

“Самостійна Україна” Миколи Міхновського – 300 грн.

“Філософія сили” Романа Ковалю – 115 грн.

“Український націоналізм” (упорядник О. Однороженко) – 365 грн.

“Тарас Силенко, співець не-примиримої України” – 300 грн.

“Полковник Болбочан” Р. Ковалю і Ю. Юзича – 350 грн.

“Жінки у Визвольній війні: історії, біографії, спогади. 1917 – 1930” Романа Ковалю – 400 грн.

“Микола Міхновський: спогади, свідчення, документи” Р. Ковалю і Ю. Юзича – 650 грн.

“Батькам скажеш, що був чесний” Романа Ковалю – 400 грн.

“Коростишів у боротьбі за УНР. 1917 – 1921 рр.” Р. Ковалю. – 175 грн.

“Житомирщина в боротьбі” Романа Ковалю – 300 грн.

“Здолати Росію” Романа Ковалю – 350 грн.

“Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби” Романа Ковалю – 100 грн.

“Подєбрадський полк” Армії УНР Р. Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 150 грн.

“Подєбрадський полк” Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 3) – 350 грн.

“Крізь павутиння змосковщення” – 200 грн.

“Історія України-Русі” Миколи Аркаса – 250 грн.

“Тиха війна Рената Польового” Романа Ковалю – 300 грн.

ТИХ, ХТО ПРАВДИ НЕ БОЇТЬСЯ, НАКЛЕПИ НЕ ЛЯКАЮТЬ

1. Напередодні вічності останні дні вражають глибиною.

2. Який же терпкий смак життя напередодні небуття!

3. Коли безумці ваші однодумці, одуматися вже пізно.

4. У диявола див багато, і кожне диво – для грішних свято.

5. Надія – прекрасна квітка, що виростає з інстинкту життя.

6. Лише сповна розкривши себе, ти зможеш стати справжнім собою.

7. Як не вірити в Бога, якщо ти обранець Його!

8. Мислителю неважко мислити, мислителю важко не мислити.

9. Чим більше ти робиш вміст, тим краще розумієш світ.

10. Переможна сила не домовляється, вона диктує.

11. Я вірю в прогрес, але надію плекаю, / що від його ходи не постраждаю.

12. Які ж прекрасні чорні хмари крізь рожеві окуляри!

13. Ангели часом сплять, демони – не дримають.

14. Війни небезпечно зближують народи.

15. Духу комфортно в метаморфозах.

16. Шлях до звитаг – небезпечний шлях, і слава тим, хто його пройде.

17. Мистецтво – зброя боротьби індивіда проти диктатури виду.

18. У людини шляхетної долі життя важке доволі, але вона на долю не скаржиться.

19. Поряд непотребу не потребує.

20. У гарного оратора паузи не мають бути занадто багатослівними.

21. Хто переможе себе і свої страхи – стане непереможним.

22. Аргументи слабких – слабкі аргументи, аргументи неспроможних – непереконаливі.

23. Зійде Сонце національної революції – і морок мордору розсіється.

24. Чиста правда ображає сильніше, ніж брудна брехня.

25. Тих, хто правди не боїться, наклепи не лякають.

Андрій КОВАЛЬ, історик

“КРІЗЬ ПАВУТИННЯ МОСКОВЦЕННЯ”

У листопаді 2013 року я впорядкував книжку про братів Павла і Михайла Кратів – “Крізь павутиння московцєння”. А ось тепер пропоную фрагмент зі спогадів члена РУП Павла Крата, який демонструє різочу відмінність між українським і російськими народами.

“Уліті 1895 року в Нижнім Новгороді над Волгою відбулася Всеросійська виставка, – згадував Павло Крат. – Мені тоді був уже тринадцятий рік. Батько дістав вільний переїзд для учнів старшої класи, як також і для себе й для вчителів. Батько теж і нас забрав з мамою. Подорож далека. Їхали ми на схід. Спочатку була наша країна з нашими людьми, з нашими біленькими хатинами, з нашими ключами (журавлями. – Ред.) над колодазями та селами, схованими в балках під горами. А потім вздріли ми тих кацапів, що до нас часом заходять. Хати небілені, наряд у «лаптях» та кумачевих «рубашках», шнурочками підперезаний. На головах «шляпи», а не наші брилі. Їхні жінки ходять інакше, нема того чудового вишиття, що у нас, нема прехороших плахт, біленьких як сніг сорочок, вінків на головах, стяжок у косах. Голови

у москвоков «платочками» попід бороду підв'язані, а вбрання – з дешевої різнокольорової марфи. Десь за Калугою всадилися в наш віз (вагон. – Ред.) учні та вчителі Московської хліборобської школи. Вчувши їхню говірку, зараз ми їх назвали «Ахвоньками» – чужі, не наші. Ну, а їхати мали з ними ще багато часу. Знічев'я наші хлопці співали то ту пісню, то другу. Москалі слухали. Нарешті і їх національний дух пробудився, і вони сказали: «Ану, покажімо халам, як наші співають». І заспівали! Зарепіли як немашені колеса. Співали «Вніз да па речке», «Тула, Тула, Тула, Тула – родина моя», «Во пале бір'юза стояла» тощо. Нам від того співу по кишках пороло...”

Книжка буде цікава і для дітей, бо значна її частина присвячена дитячим і юнацьким рокам Павла Крата з його пригодами, бешкетами, першим коханням, бійками і дуелями.

Рекомендовано Історичним клубом “Холодний Яр” для вивчення у вищих і середніх навчальних закладах України.

Книга “Крізь павутиння московцєння” тут: <http://otamania.in.ua>

КНИЖКОВА КРАМНИЦЯ “ОТАМАНІЯ”

Книги Історичного клубу “Холодний Яр” можна придбати через крамницю “Отаманія”. Осць тут: <http://otamania.in.ua>

Сердечно дякуємо за підтримку газети “Незборима нація”!

Олег РОНІВЕЦЬ (м. Хмельницький) – 100 грн.

Ігор СМЕТАНСЬКИЙ (м. Калущ) – 400 грн

Анна БОГОДЕНКО – 500 грн.

Сергій ЗДІОРУК (Київ) – 2000 грн.

Олександр РИЖЕНКО (Київ) – 3000 грн

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Наш індекс – 33545.

Індекс 87415 – для передплатників Донецької та Луганської областей.

Ціна 152 грн.

ШЛЯХ ПЕРЕМОГИ

Часопис ОУН.

Передплатний індекс 30504. Ціна 432 грн.

АРХІВ ГАЗЕТИ “НЕЗБОРИМА НАЦІЯ”

Тут можна переглянути архів НН: https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Nezboryma_Natsia

Редактор Роман Коваль

Верстка **Анна Воловник**
Коректор **Надія Овчарук**

Інформаційне забезпечення **Микола Владзімірський, Владислав Карпенко, Надія Віннік**

Технічний директор **Максим Селюзкін**

Адреса для листування 03049, Київ, вул. генерала Геннадія Воробйова (Курська), буд. 202, пом. 14. Тел./факс: 242-47-38 kovalroman1@gmail.com ФБ: Roman Koval

Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати тексти. Наклад 1200 примірників.

Видруковано 30.01.2025 р. ТОВ “Прес Корпойшн Лімітед” Номер замовлення 2510302

Ідентифікатор медіа: R30-03637

Засновник **Роман Миколайович Коваль**

[HTTP://NEZBORYMA-NACIYA.ORG.UA/](http://NEZBORYMA-NACIYA.ORG.UA/)

“Незборима нація” – газета для тих, хто хоче знати історію боротьби за свободу України